



## **Forum Ecclesiasticum**

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

**Leuren, Peter**

**Moguntiae, 1719**

Quæst. 738. Quinam hæreditatem adire possint, vel non possint.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

testamento vel codicillis. Solutio legatorum reli-  
ctorum à testatore, uti & aris alieni. cessio hære-  
ditatis, transactio cum legatariis & creditoribus;  
uti & compromissum defuper factum, cultura præ-  
diorum &c. quorum singula textibus Juris & citatis  
pro iisdem AA. stabilita vide apud Muller. *l. c. lit. y. & s.* E contra si facta sint talia, quæ tam hære-  
dibus quàm aliis competunt, vel quæ alio quàm hæ-  
redis nomine, aliove animo & intentione, quàm ad-  
eundi hæreditatem ab hærede fieri possunt, statim ab  
initio dictam præsumptionem excludunt. Sichard.  
*ad L. potuit. c. de jure deliber. num. 15.* Mantic. *l. c.*  
*num. 7.* Muller. *l. c. lit. s.* Lauterb. §. 15. Talia sunt  
sepelire defunctum, expensas in infirmitate & pro  
sepultura illius erogatas solvere, alimenta familiæ  
testatoris subministrare, domum illius & bona mo-  
bilia, ne perdantur, custodire aut reficere, aliæque  
similia pietatis & amicitie testimonia edere. *l. 20. §.*  
*1. ff. de acquir.* aliisque textibus quos citat Lauterb.  
*Surd. de aliment. tit. 1. q. 44. n. 38.* Barti. *l. 11. tit. 3.*  
*num. 2.* Muller. *l. c.* ubi etiam stabiliendo singula  
citatis LL. & authoribus inter tales actus numerat  
erogationem eleemosynarum, quas pro loci consue-  
tudine facit filius pro cohonestandis exequiis sui pa-  
tris. Item transactionem quam facit super morte  
parentis accipiendo, pecuniam ab homicida; quia  
id facit non ut hæres, sed ut pius filius, cujus est vin-  
dicare mortem patris. Item petitionem, quæ petit  
rationes & instrumenta sibi exhiberi, quibus le in-  
struat de juribus hæreditatis. Item si hæres institutus  
vel ab intestato vocatus conficit inventarium bono-  
rum hæreditatis. Item si conditionem implet, sub  
qua institutus est hæres. Qualiter verò protestatio  
aperta præcedens aut concomitans actus aliis habi-  
tos pro aditione impediatur præsumptionem aditæ hæ-  
reditatis, vide apud Muller. *l. c. lit. i.*

**Quæst. 738. Quinam hæreditatem ad-  
ire possint vel non possint?**

**1.** Resp. primò: soli eam adire possunt, qui habent  
testamenti factionem passivam, sive cum qui-  
bus est testamenti factio. §. 4. *Inst. de hered. qual.*  
non solum tempore aditionis, sed etiam testamenti  
conditi & mortis testatoris. Lauterb. *in ff. de ac-  
quir.* §. 16. per *l. 49. ff. de hered. instit.* ac ita exclu-  
duntur per hoc, qui hæres non sunt, v. g. legatarii,  
fideicommissarii particulares.

**2.** Secundò soli, qui voluntatem suam de adeunda  
hæreditate verbis vel factis declarare possunt, per  
quòd excluduntur furiosi & mente capti, & usu rati-  
onis carentes, puta infantes; quia nulla est eorum  
voluntas. nihilominus tamen licet furiosi voluntas  
suppleri nequeat juxta juris regulam. *l. 90. pr. ff. de  
acquir.* ex æquitate tamen receptum esse, ut si infans  
sit in potestate patris, pater, si sui juris est, tutor ejus  
pro eo adire possit hæreditatem. *l. 18. §. 2. c. de jur.  
delib.* cum nisi ita constitutum esset, nulla hæreditas  
infanti acquiri posset, tradit Muller. *l. c. th. 2. y. lit. d.*  
Sic quoque curator furiosi delatam ei hæreditatem e-  
jus nomine adeundo posse acquirere per *l. 3. §. 3. c.  
de curat. furiosi*, sub conditione tamen subsecuta  
ab ipso, furore cessante, ratihabitionis. Unde etiam  
*cit. l. §. 7. & seq.* ad sanam mentem redeunti per-  
mittatur aditam à curatore hæreditatem repudiare  
asserit Lauterb. §. 17. si verò in furore decedens vol-  
untatem suam super facta aditione non declaravit,  
hæreditas ad furiosi hæredes non transmittatur, sed  
deferatur hæredibus illis, ad quos non extante fu-  
rioso perventura fuisset; nimirum vel ad substitutum,

si est, vel ad hæredes defuncti ab intestato proximo-  
res tempore mortis illius. ita Lauterb. *l. c.* per *cit.*  
*l. 3. §. 8.* ubi tamen §. 2. ut Item cum Berlich. *decif.*  
*147. num. 19.* excipitur hæreditas paterna, quæ et-  
iam ad furiosi in tali statu defuncti hæredes transmi-  
tatur. Idem est de infante, qui ob defectum vol-  
untatis comparatur furioso per §. 9. *Inst. de inutil.  
stipul.* cujus nomine ex æquitate adire potest hæredi-  
tatem ejus pater juxta paulò ante dicta.

**3.** Tertiò soli, qui se obligare possunt; cum hæ-  
reditatem adiens succedat in omne jus defuncti  
tam activum quàm passivum; estque hæc aditio mo-  
dus obligationes in defuncto radicatatas transferendi  
in se, & novas respectu legatariorum constituendi.  
Lauterb. §. 18. Hinc ex hoc capite excluduntur  
non solum furiosi & infantes, sed etiam pupilli in-  
fantia, id est, septem annis majores, utpote, etiam  
dum sui juris sunt, & hæreditas lucrosa, autoritate  
tutoris in hac aditione opus habent. *l. 11. ff. de auth.  
tutor. l. 5. c. de rep. heredit. l. 18. §. 4. c. de jur. delib.*  
in paterna autem potestate constituti consensu patro-  
terno; tutore & patre destituti, autoritate Præto-  
ris; & pupilli infantia majores impuberes tamen,  
Magistratus decreto. *cit. l. 18. §. fin.* sine pupilli au-  
tem infantia majoris scientia & consensu tutor ad-  
ire nequit; cum is hæreditatem adeat, cui ea delata  
est. *l. 5. c. de jur. delib.* Brunem. *ibid.* Faber. *in cod.*  
*l. 6. tit. 12. def. 11.* Muller. *in ff. de acquir. th. 25.*  
*lit. p.* & hæc de jure communi, dum in locis quibus-  
dam talis pupillus adire potest sine autoritate tuto-  
ris, & tutor nomine pupilli eo ignorante, teste Lau-  
terb. *l. c.* Muller. *l. c. lit. y.* dicens teste experientia  
sic fieri. Quod dictum de talibus pupillis, idem di-  
cendum de minoribus habentibus curatorem, utpo-  
te quibus quoque bonorum administratio, & conse-  
quenter potestas sese obligandi sine consensu curato-  
ris adempta est. Arg. *l. 3. c. de integr. res. l. 1.*  
tem idem dicendum de prodigis. *l. 6. ff. de V. O. l. 3.*  
*& 12. ff. de curat. furios.* Lauterb. *l. c.* reliqui verò  
usu rationis & potestate sese obligandi pollentes,  
quibus delata hæreditas, eam liberè adire possunt,  
etiam si sint muti simulque surdi. §. *fin. Inst. de hered.  
qual.* & inter hos etiam filii familias, etiam dissen-  
tiente patre jure novo, ita etiam, ut nec usus fru-  
ctus, nec jus ullum ad patrem redundet. *l. fin. c. de  
hered. qual.* si autem filius iustus à patre, eam adire  
recuset, pater potest eum adire, & pleno jure cum  
omni commodo & incommodo habere, ac si ipse  
ab initio institutus fuisset. Muller. *in ff. de acquir.*  
*th. 26. lit. §. a.* Lauterb. *cit. §. 18. in fine.* Et quod si  
plures hæredes in certis rebus aut partibus instituti  
hæreditatem adierint, actiones in singulos pro hæ-  
reditatis portionibus transeunt. *l. 1. c. si cert. pet.*  
Lauterb. §. 19. quem vide. De cætero & hi adeun-  
do acquirere nequeunt hæreditatem per procurato-  
rem generalem, ut contra Duarenum & Fachin.  
*l. 6. controuv. c. 96.* tanquam verius & communi DD.  
calculo probatum defendit Muller. *l. c.* & Lauterb.  
§. 20. ex ea ratione, quòd, ut paulò ante dictum  
de tutoribus & curatoribus, nemo adire & adeun-  
do acquirere possit hæreditatem, nisi cui ea dela-  
ta; quodque aditio hæc sit res maximi momenti;  
cum ex inde hæres obligetur ad omne æs alienum  
solvendum, aliasque graves obligationes subeat,  
ad quæ generale mandatum non sufficiat. Dum au-  
tem hæres dat speciale mandatum suo nomine ade-  
undi hæreditatem, eo ipso jam agnoscit hæredita-  
tem, adeoque eam adire censetur, ita ut alia ac-  
quisitione opus non sit; cum nihil interfit, quo-  
modo

modo hæres voluntatem suam declarat, five id faciat per nuncium, five per epistolam; loco autem vi-  
væ epistolæ deserviat talis procurator. Perez. in eod.  
de jur. delib. num. 22. Harpr. ad §. ult. Inst. de ha-  
red. qual. Muller. l. c. bene dicens, in neutro ca-  
su, five procurator sit generalis, five speciali man-  
dato instructus, dici posse hæreditatem adiri per  
procuratorem. Per additionem verò aliorum, ni-  
mirum qui in potestate habentur, ut sint liberi &  
servi, acquiri aliis, nimirum domino & patri hæ-  
reditatem, modò eorum jussus & mandatum præ-  
cesserit, constat ex §. 1. & 3. Inst. per quas person.  
acquir. l. 79. ff. de acquir. Lauterb. §. 20. quam-  
vis, ut Idem, Jure codicis quò ad liberorum adi-  
tionem ususfructus tantùm acquiratur patri. per l. 6.  
c. de bon. qua liber.

*Quæst. 739. Quodnam sit objectum adi-  
tionis?*

**R**Esp. est hæreditas (quæ quia non est, quamdiu  
testator vivit, ante mortem illius esse aditionem  
repugnat. l. 27. & 93. ff. de acquir.) eadem nondum  
acquisita; cùm in ordine ad acquisitionem neces-  
saria sit additio; adeoque hæc supponit non acquisi-  
tionem. delata tamen, id est, in qua sit causa, ut  
adiri vel repudiari possit, vel quam quis adeundo  
consequi potest, ut dicitur. l. 151. de V. S. Unde  
sub conditione institutus, eâ pendente, hæredita-  
tem consequi nequit; quia ei nondum delata. neque  
etiam ab intestato successit, quamdiu hæres ex  
testamento habet adeundi facultatem, neque substi-  
tutus, nisi institutus nolit adire. l. 3. 39. 69. ff. de  
acquir. Ac denique delata non repudiata; cùm se-  
mel se repudiatam hæreditatem adire nequeat jux-  
ta l. 4. c. de repud. de quo paulò post.

*Quæst. 740. An & qualiter parte unâ  
hæreditatis repudiata, altera adiri  
possit?*

**R**Esp. hæres delatam, nondum repudiatam hære-  
ditatem totam, vel partem illius totam, id est,  
omne, quod ei delatum est, adire debet, ita ut non  
possit partem illius unam adire, & alteram repu-  
diare. l. 1. 2. 80. ff. de acquir. vel omit. Lauterb.  
§. 27. tamen, ut Idem per LL. 30. 53. 80. ff. eod. &  
l. 20. c. de jur. delib. hæres ex diversis partibus. v. g.  
ex femillè vel quadrante scriptus; cùm parte agnita,  
alteram agnovisse consensit. Unde jam liberi legiti-  
mam, quæ juxta novell. 115. c. 3. est par titulo in-  
stitutionis relinquenda, retinere non possunt, repu-  
diatâ reliquâ hæreditate parentum. Lauterb. §. 28.  
cum Perez. in cod. tit. de repud. hered. num. 7. Bachov.  
vol. 2. d. 12. th. 3. lit. e. &c. secus est de donatione  
propter nuptias & dote, quam retinere possunt ab-  
stinendo à parentum hæreditate. L. fin. ff. de collat.  
dot. salvâ tamen legitimâ caterorum liberorum. Sic  
quoque cognatum feudum antiquum atque devolu-  
tum retinere posse, repudiatâ hæreditate defuncti,  
etsi contrarium sit in filio aliisq; descendibus, qui  
utrumque vel agnoscere, vel relinquere teneantur,  
idque intelligendum etiam de feudo ex pacto & pro-  
videntia, tenet cum aliis Lauterb. cit. §. 28. quam-  
vis addat, in praxi contrarium observari, ut filius  
quoque feudum antiquum ex pacto retinere possit,  
abstinens ab hæreditate paterna, pro ut docent ci-  
tati ab eo Besold. in deliberat. juris l. 37. q. 9. in fin.  
Mynf. cent. 3. obs. 67. num. 16. Gail. l. 2. obs. 124.  
Rosenth. de feud. c. 7. concl. 20. & 21.

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. III.

*Quæst. 741. Intra quod tempus adcum-  
da hæreditas?*

**R**Esp. tamen per Auth. sed neque. c. de sepulch. viol.  
& novell. 115. c. 5. §. 1. præfinitum novem dies, in-  
tra quos nullum ex defuncti relictis inquietari, aut  
actione à quoquam pulsari liceat, & quidquid contra  
factum, jure ipso sit nullum; quodque tempus deinceps  
ad 30. diem à morte testatoris in variis locis ex-  
tentum, ut videre est apud Muller. in ff. de acquir. th.  
29. aditio tamen illa, quâ verbis animus amplectendi  
hæreditatem declaratur, etiam intra nonum diem,  
& quolibet post mortem die fieri potest. Bart. in l.  
17. c. de jur. delib. & in L. ult. num. 16. c. de edict.  
D. Adria. toll. Mev. ad Jus Lubec. p. 3. tit. 2. a. 27.  
Lauterb. l. c. §. 29. Muller. l. c. cum illa declaratio  
extra judicium sine strepitu & inquietudine relicto-  
rum & impeditione luctûs eorundem (propter quæ  
evitanda illud tempus præfinitum) fieri possit. pos-  
sessio tamen, ubi vacua & apprehendenda, ante diem  
nanum à morte defuncti, jure civili hæreditas susci-  
pi seu occupari nequit; cùm hæc occupatio sine stre-  
pitu & turbatione luctûs, inquietudine viduæ, aut  
relictorum in ædibus defuncti fieri nequit, licet non  
possideant. cit. Auth. & novell. ubi autem sine strepi-  
tu fieri possit rerum servandarum causâ, ingressus  
in illas & egressus liceret. Muller. l. c. quin & posses-  
sio capi possit, dum hæres metuit ab alio impedi-  
mentum aut contradictionem, & in hunc finem im-  
plorari officium Judicis, qui per ministros eum com-  
mitetur & tueatur, ne impediatur. Idem dicendum  
est de arresto, quòd intra dictum tempus conceden-  
dus non sit, si per indictionem illius sepultura mor-  
tui, hæres aliique relictis turbari possent & inquietari.  
Muller. l. c. cum Coler. de process. execut. p. 2.  
c. 3. num. 395. & seq. nisi fortè summum sit pericu-  
lum in mora, metuendumque, ne bona in alium  
loeu transferantur, aut dilapidentur, vel hæres  
de fuga suspectus, & in eo loco, ubi negotium ver-  
titur, possessionatus non sit. in his enim casibus in-  
justissimum fore denegari arresti impetrationem (in-  
tellige, etiam intra illos novem dies) inquit Mul-  
ler. cum Carpz. p. 1. c. 30. def. 38. num. 3. & Arumæ.  
l. 2. decis. 4. De cetero quamvis in arbitrio hære-  
dis sit quandocumque adire hæreditatem, dum ne-  
mo est, qui aditionem urgeat, nec ei certus ter-  
minus à testatore vel magistratu præfinitus, post  
annos tamen 30. adiri amplius nequit. Arg. l. 7. c.  
de pet. hered. L. licet. c. de jur. delib. L. 3. c. de præ-  
scrip. 30. annor. cùm ferè communi tenent Harpr.  
in §. fin. Inst. de hered. qual. num. ult. Bachov. ad  
Trent. vol. 2. d. 12. th. 5. lit. e. Paris. l. 2. conf. 48.  
num. 11. Tiraq. in L. si unquam. c. de revoc. do-  
nat. v. revertatur. num. 312. Mynf. cent. 2. obs.  
71. Sic judicari in Camera testans, & alii, quos  
citatur & sequitur. Muller. l. c. lit. y. ubi etiam asserit  
cum Vivio comm. opin. l. 2. opin. 632. aditionem  
hoc spatio 30. annorum præscribi contra hæ-  
redes, non tantùm scientes sibi delatam hæredita-  
tatem, sed etiam id ignorantes, quamvis his non  
denegandam restitutionem in integrum, addat  
ex eodem Vivio. l. c. Bertr. vol. 6. conf. 1. num. 6.  
Alex. & aliis. Porrò notandum hic cum Lauterb.  
§. 29. in fin. & Bardil. non confundendam aditionem  
cum apprehensione possessionis.

*Quæst. 742. Quinam sint effectus aditæ  
hæreditatis?*

**R**Esp. sunt ferè sequentes: primus, quod hæres,  
qui ante aditionem hæreditatis ipsam hæredita-  
tem